

รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

An Academic Administration Model for the Basic School under a Jurisdiction of the
Bangkok Secondary Educational Service Area Office 2

อนุสรฯ สุขสุคนธ์ เสาวณีย์ ลิกขาบัณฑิต และ ปัญญา ชีระวิทย์เลิศ

Anusara Suksukon, Sowwanee Sikkhabandit and Panya Theerawithyalert

¹นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์ปรัชญาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

^{2,3} คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ,

¹Students of the Doctor of Philosophy Program Department of Educational Administration, Faculty of Education, North Bangkok University, Thailand

^{2,3} Faculty of Education North Bangkok University, Thailand

¹Email: Anusara.suks@northbkk.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-1855-0579>

²E-mail: sowwanee.si@northbkk.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-4374-4063>

³E-mail: Panya_research@hotmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-4110-4719>

Received 24/07/2023

Revised 02/08/2023

Accepted 05/08/2023

บทคัดย่อ

การศึกษาจึงเป็นรากฐานสำคัญประการหนึ่งในการสร้างความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่างๆ ในสังคม เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ให้ดำรงชีวิต และทำงานอย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ร่วมกันเป็นพลังสร้างสรรค์พัฒนาประเทศได้อย่างยั่งยืน การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ที่สร้างขึ้น โดยดำเนินการ 3 ขั้นตอน 1) ศึกษาสภาพการณ์ปัจจุบันและแนวทางของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาโดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ และผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หรือครูผู้รับผิดชอบ จำนวน 138 คน และใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียนที่ได้รับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. “OBEC AWARDS” รางวัลเหรียญทอง ด้านบริหารจัดการ จำนวน 2 คน 2) การสร้างรูปแบบโดยการศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผลการวิเคราะห์สภาพการณ์ทั่วไป และใช้แบบประเมินความเหมาะสมและความถูกต้องของร่างรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารงานวิชาการ จำนวน 5 คน 3) นำรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบไปทดลองใช้เป็นระยะเวลา 1 เดือน ในโรงเรียน 1 โรงเรียน โดยบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการทดลองใช้รูปแบบ จำนวน 12 คน และ ประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ทั้ง 7 ด้าน ในภาพรวมมีสภาพการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด 2) รูปแบบที่พัฒนาขึ้น

[1009]

Citation:

อนุสรฯ สุขสุคนธ์, เสาวณีย์ ลิกขาบัณฑิต และ ปัญญา ชีระวิทย์เลิศ. (2566). รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 1009-1032
Suksukon, A., Sikkhabandit, S., & Theerawithyalert, P., (2023). An Academic Administration Model for the Basic School under a Jurisdiction of the
Bangkok Secondary Educational Service Area Office 2. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 1009-1032; DOI:
<https://doi.org/10.14456/iarj.2023.233>

ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก คือ องค์ประกอบที่ 1 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 7 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล ด้านการพัฒนาสื่อ แหล่งการเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน และด้านการนิเทศการศึกษา โดยขับเคลื่อนด้วยองค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหาร 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุม โดยภาพรวมพบว่า มีความถูกต้องและความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ทดลองใช้และประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: รูปแบบ; การบริหารงานวิชาการ; สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

Abstract

Education is one of the most important foundations for creating progress and solving various problems in society. Because education is a process that will help people develop themselves in various ways that can live and work happily, knowingly, knowingly changing, can be a creative force for the sustainable development of the country. The purpose of this research was to develop a model for academic administration of basic education institutions under the Bangkok Secondary Educational Service Area Office 2, by doing 3 steps: 1) to study the current situation and guidelines for academic administration of educational institutions by using a questionnaire with 138 school directors, Director for academic affairs and assistant director and teachers of the School using a semi-structured interview form to interview 2 school directors. who received gold "OBEC AWARDS" on management. 2) Formation by studying, analyzing, and synthesizing relevant documents and research as concerning the results of a general situation analysis and use of appropriateness and validity assessment forms with 5 experts in academic administration. 3) The model and manual were used for a period of 1 month in 1 school by 12 school personnel involved in the model experiment and assessed the possibilities and benefits of the model with 30 persons. The research results were as followings: 1) The current state of the schools' academic administration in every aspect was at the highest level. 2) The developed model consists of 2 main components: Component 1: The scope of academic administration consists of 7 aspects: school curriculum development; learning process development; assessment; media, learning resources, and technology development; research for quality education improvement; internal quality assurance system development; and educational supervision It is driven by the second component the 4-step management process, namely planning, organizing, leading and control. 3) Experiment and evaluation in terms of feasibility and usefulness of the model, it was found at the highest level.

Keywords: Model; Academic Administration; Basic Education Institute

[1010]

Citation:

อนุสรณ์ สุขสุคนธ์, เสาวณีย์ ลีภิชาต และ ปัญญา อธิระวิทย์เลิศ. (2566). รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 1009-1032
Suksukon, A., Sikkhabandit, S., & Theerawithyalert, P., (2023). An Academic Administration Model for the Basic School under a Jurisdiction of the
Bangkok Secondary Educational Service Area Office 2. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 1009-1032; DOI:
<https://doi.org/10.14456/iarj.2023.233>

บทนำ

การระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 2019 ในปี 2562-2565 เป็นโรคระบาดทั่วโลก เกิดจากไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ เริ่มแสดงเดือนธันวาคม 2562 เป็นครั้งแรกที่เมืองอู่ฮั่น เมืองหลวงของมณฑลหูเป่ย์ ประเทศจีน องค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้การระบาดเป็นภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข สาธารณสุขระหว่างประเทศเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2020 และประกาศการแพร่ระบาดในวันที่ 11 มีนาคม 2020 จากจุดเริ่มต้นเราคิดว่าโรคระบาดอาจเป็นเรื่องที่ไกลตัว เราเห็นการแพร่ระบาดของโรคซาร์สและประสบกับวิกฤตอย่างต่อเนื่อง แต่เราไม่เคยคิดว่ามันจะมาถึงจนกระทั่งการมาถึงของ COVID-19 และส่งผลกระทบต่อโลก ปัจจุบันผู้คนเริ่มตระหนักมากขึ้นว่าวิกฤตกำลังใกล้เข้ามาและสร้างความเปลี่ยนแปลงในชีวิต ดังนั้น สังคมจึงต้องเตรียมพร้อมสำหรับหลายสิ่งหลายอย่าง ความเหลื่อมล้ำหลังเผชิญวิกฤตโควิด-19 เริ่มจากชีวิตผู้คนที่เปลี่ยนไป ในขณะที่หน่วยงานและองค์กรหลายแห่งกำลังปรับเปลี่ยนความคิด พฤติกรรม และวิธีการทำงานให้คล่องตัวขึ้น ในอดีตคนวัยทำงานมักให้ความสำคัญกับ Work – Life Balance การสร้างสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานกับชีวิตส่วนตัวจึงเป็นสิ่งสำคัญ แต่ตอนนี้เราทุกคนทำงานจากที่บ้าน ทำให้งานและชีวิตส่วนตัวของเราเป็นเพียงเศษเสี้ยวของเวลา เกิดขึ้นพร้อมๆ กัน สลับกันไปตลอดทั้งวัน ทำให้เกิด Work – Life Integration ในชีวิตการทำงาน หลอมรวมเป็นชีวิตส่วนตัวเป็นหนึ่งเดียว จนเราต้องสร้างวินัยในการทำงาน ท่ามกลางอิสระและความยืดหยุ่นที่เพิ่มขึ้นจาก Work from Home นอกเหนือจาก Work from Home ที่สร้าง From Home Economy แล้ว e-Commerce และธุรกรรมออนไลน์กำลังเติบโตอย่างรวดเร็ว การเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้ชัดเจนอีกประการหนึ่ง ในช่วงวิกฤตโควิด-19 ผู้คนให้ความสนใจและให้ความรู้ด้านสุขภาพและสาธารณสุขมากขึ้น เช่น ให้ความสำคัญกับการล้างมือ การสวมหน้ากากอนามัยหรือแม้กระทั่งการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ส่งผลให้ Digital Transformation เป็นที่พูดถึงกันมานานและเกิดขึ้นซ้ำมากถูกขับเคลื่อนให้เร็วขึ้น (ชัยชนะ มิตรพันธ์. 2563) เมื่อวิกฤตการแพร่ระบาดของโควิด-19 ระลอกแรก เริ่มคลี่คลายหลายภาคส่วนเริ่มพูดถึง “New Normal” หรือ “ความปกติใหม่” ที่จะตามมา การเกิดขึ้นของวิกฤตโรคระบาดทำให้เกิดคำถามเกี่ยวกับแง่มุมต่างๆ ระบบการศึกษาในยุคโควิด-19 เป็นอย่างไร? ทักษะและหลักสูตรของโลก การศึกษาใหม่ควรมีลักษณะอย่างไรหลังจากนี้ เทคโนโลยีจะเข้ามามีบทบาทในการเรียนรู้หรือให้ความช่วยเหลือล้ำแย่งหรือไม่? พลิกวิกฤตให้เป็นโอกาสทางการศึกษาได้จริงหรือไม่? จากความผิดปกติที่ไม่เหมือนเดิม (New Abnormal) ที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษา ทำให้สถานศึกษาอยู่รอดและต้องปรับตัว เพราะวิกฤต COVID-19 เป็นบททดสอบความจำเป็นของการจัดการศึกษาที่ต้องเปลี่ยนวิธีคิดให้อยู่ใน ตามหลักเกณฑ์ใหม่

ในโลกยุคหลังสมัยใหม่ (Post-modernization) ทุกประเทศพยายามสร้างกระบวนการพัฒนาภายใต้การเปลี่ยนแปลงในทุกมิติของสังคม ประเทศของตนเอง “เป็นเลิศ” ในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม รวมถึงการศึกษา เนื่องจากการจัดการศึกษาในยุคนี้เปลี่ยนแปลงไปมาก ความซับซ้อนของสังคมก็เพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย ความรู้ใหม่นั้น “ผลิตซ้ำ” หรือบางครั้งก็มาจากความรู้เก่า การผลิตซ้ำบนพื้นฐานของการเปลี่ยนแปลงถือได้ว่ามี “ส่วนขยาย” ในความมุ่งมั่นในการพัฒนาในองค์ความรู้ หรือข่าวสารความรู้

[1011]

Citation:

อนุสรณ์ สุขสุคนธ์, เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต และ ปัญญา อธิระวิทย์เลิศ. (2566). รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 1009-1032

Suksukon, A., Sikkhabandit, S., & Theerawithayalert, P., (2023). An Academic Administration Model for the Basic School under a Jurisdiction of the

Bangkok Secondary Educational Service Area Office 2. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 1009-1032; DOI:

<https://doi.org/10.14456/iarj.2023.233>

ให้ดีขึ้น ลักษณะสังคมโลกยุคใหม่ เป็นสังคมที่ไร้ขีดจำกัดของข้อมูลข่าวสาร (Unlimited information Society) เป็นยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงและมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกลุ่มคนและองค์กรมากขึ้น เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ โลกหลังสมัยใหม่ถือเป็นยุคที่ขับเคลื่อนด้วยสื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมความรู้ต่างๆ (Innovative knowledge) เป็นสังคมที่กระชับ (Condensed Society) ด้วยกระแสโลกาภิวัตน์ของชนชั้นสูง อิทธิพลของการสื่อสารชั้นสูง เช่น ดาวเทียม ระบบดิจิทัล และระบบอื่นๆ ทำให้โลกมีขนาดเล็กลง มีการผสมผสานวัฒนธรรมอย่างรวดเร็วและกลมกลืน (ธงชัย สมบูรณ์. 2558: 1) การพัฒนาคนจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการอย่างรวดเร็ว เพื่อให้ก้าวทันการนำพาประเทศไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในอนาคต สามารถแข่งขันได้อย่างมั่นคงและมีศักดิ์ศรีในสังคมโลก บนพื้นฐานความเป็นไทย การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมไทยจากสังคมเกษตรกรรมสู่สังคมอุตสาหกรรม ส่งผลให้เกิดปัญหาต่างๆ ในหลายด้านส่งผลให้เกิดปัญหาที่ทับซ้อนกัน ล้วนส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนในสังคม (สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2549: 7)

อย่างไรก็ตามแม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงมากมายแต่สิ่งสำคัญที่ทำให้สังคมไทยอยู่ได้อย่างสงบสุข คือ สถานศึกษาที่มีหน้าที่ให้การอบรมสั่งสอน เพื่อพัฒนาเยาวชนให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเข้มแข็ง สามารถพัฒนาธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

การศึกษาจึงเป็นรากฐานสำคัญประการหนึ่งในการสร้างความก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่างๆ ในสังคม เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ให้ดำรงชีวิต และทำงานอย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและร่วมกันเป็นพลังสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน (กรมวิชาการ. 2542: 11) ฉะนั้นการศึกษาจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ส่งผลถึงการพัฒนาประเทศ จนอาจกล่าวได้ว่าการศึกษาคือองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ แม้แต่ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้กล่าวถึงการศึกษาวัยหลายส่วน ด้วยกัน อาทิ มาตรา 49 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และในมาตรา 80 ได้กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจน รัฐต้องพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติกฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติเพื่อพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ตลอดจนปลูกฝังให้ผู้เรียนมีสำนึกในความเป็นไทย มีระเบียบ มีวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ส่งเสริม และสนับสนุนการศึกษาค้นคว้าในวิทยาการด้านต่างๆ ศิลปะ. และเผยแพร่ข้อมูลการศึกษาวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากรัฐ ส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดความรู้ ความรัก ความสามัคคี และการเรียนรู้ ปลูกจิตสำนึก และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีของชาติตลอดจนคุณค่าอันดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่น

จากเงื่อนไขดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการศึกษามีบทบาทสำคัญอย่างมากต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ จากอดีตถึงปัจจุบันและอนาคตสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งปัจจุบันเป็นหลักในการจัด

[1012]

Citation:

อนุสรณ์ สุขสุนทร, เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต และ ปัญญา ธีระวิทย์เลิศ. (2566). รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 1009-1032
Suksukon, A., Sikkhabandit, S., & Theerawithhayalert, P., (2023). An Academic Administration Model for the Basic School under a Jurisdiction of the
Bangkok Secondary Educational Service Area Office 2. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 1009-1032; DOI:
<https://doi.org/10.14456/iarj.2023.233>

การศึกษาขั้นพื้นฐานได้ให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการมากที่สุด โดยเฉพาะงานด้านการจัดการเรียนการสอนซึ่งเป็นหน้าที่หลักของบุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง จะต้องมีส่วนร่วมบริหารจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องผันตัวเองเป็นนักวิชาการ และสนับสนุนส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถ มีความก้าวหน้าทางวิชาการ. ควบคู่ไปกับการสร้างผลผลิต คือ นักเรียนให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคมทั่วไป จากภาระหน้าที่ข้างต้น จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการศึกษาวิจัย การวิจัยเพื่อสร้างฐานข้อมูลงานความรู้ทางวิชาการด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานด้านการจัดการศึกษาในสถานศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการได้กระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ และการบริหารงานบุคคล และฝ่ายบริหารทั่วไปมีหน้าที่ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา หน่วยงานรับผิดชอบหลัก คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่กำหนดนโยบายและมาตรฐาน กำกับ ติดตาม ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาทุกระดับ ผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา กล่าวคือ ต้องรู้ขอบเขตและภารกิจของการศึกษา งานบริหารและจัดการสถานศึกษา 4 งาน คือ 1) งานบริหารวิชาการ 2) งานบริหารงบประมาณ 3) งานบริหารงานบุคคล 4) งานบริหารทั่วไป งานวิชาการ เป็นงานหลักในการบริหารสถานศึกษา โดยจะมีการพิจารณามาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษา ที่ได้จากงานวิชาการ ทั้งนี้ เนื่องจากงานวิชาการมีความเกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนซึ่งเป็นหัวใจหลักของโรงเรียนและเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของโรงเรียน การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารโรงเรียน ไม่ว่าจะเรียนแบบใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาสามารถกำหนดได้จากผลงานทางวิชาการ ทั้งนี้เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนเป็นหัวใจของสถานศึกษาและเกี่ยวข้องกับผู้บริหารและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษาซึ่งอาจเกี่ยวข้องโดยตรงหรือโดยอ้อมกับลักษณะงาน (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2553: 1)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่กำหนดขึ้นตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีหน้าที่ในการบริหารและจัดการศึกษาในสถานศึกษา ครอบคลุมพื้นที่การปกครอง 27 เขตปกครอง มีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 52 โรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 ได้มีการเตรียมความ

[1013]

Citation:

อนุสรณ์ สุขสุคนธ์, เสาวณีย์ สิกขาบดินดี และ ปิยญา ธีระวิทย์เลิศ. (2566). รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 1009-1032
Suksukon, A., Sikkhabandit, S., & Theerawithhayalert, P., (2023). An Academic Administration Model for the Basic School under a Jurisdiction of the
Bangkok Secondary Educational Service Area Office 2. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 1009-1032; DOI:
<https://doi.org/10.14456/iarj.2023.233>

พร้อมด้านการจัดการศึกษาภายใต้สถานการณ์โควิด – 19 พัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพครูในการจัดการเรียนรู้ยุค 4.0 และส่งเสริมการพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้บูรณาการกับการจัดการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ (DLIT) เพื่อเตรียมความพร้อมต่อเปลี่ยนแปลงในทุกๆ มิติของสังคมโลก (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. 2562) การบริหารโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงนี้ ผู้บริหารจึงมีหน้าที่จัดการศึกษาให้ถูกต้องตามกฎหมาย สถานศึกษาจึงต้องปรับการเรียนการสอนยุคใหม่ สร้างผลงาน สร้างนวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์และสิ่งใหม่ ๆ สามารถนำพาองค์กรให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารงานวิชาการให้ตอบสนองต่อรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายของนักเรียน การเปลี่ยนแปลง และพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ของโลกยุคใหม่ ซึ่งจากผลการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (พ.ศ. 2560) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ในมาตรฐานที่ 3 สมรรถนะการบริหารและการจัดการศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 1 ความสำเร็จและผลงานที่เป็นแบบอย่างของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอยู่ในระดับ พอใช้ เนื่องจากสถานศึกษาในสังกัดขาดความชัดเจนในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนางาน ไม่สะท้อนปัญหาขององค์กร ไม่ครอบคลุม กลุ่มงาน และงานที่เสนอส่วนใหญ่เป็นงานประจำ จึงควรส่งเสริมให้ทุกกลุ่ม/หน่วยงานเห็นความสำคัญในการพัฒนางานอย่างสม่ำเสมอ หารูปแบบหรือวิธีการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาที่สอดคล้องและเหมาะสม เป็นปัญหาที่ต้องรีบเร่งพัฒนา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. 2564)

จากสภาพปัจจุบันปัญหาข้างต้นส่งผลให้สถานศึกษามีการพัฒนางานวิชาการและการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษาและเตรียมองค์กรให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในทุกมิติทางสังคม ผู้วิจัยจึง สนใจศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันทางวิชาการ การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปวางแผน ปรับปรุง และพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เพื่อให้ดีขึ้นในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผู้วิจัยจึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ของวิจัยไว้ ดังนี้

[1014]

Citation:

อนุสรุ สุขสุคนธ์, เสาวณีย์ สิกขาบณฺฑิต และ ปัญญา อธิระวิทย์เลิศ. (2566). รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 1009-1032

Suksukon, A., Sikkhabandit, S., & Theerawithayalert, P., (2023). An Academic Administration Model for the Basic School under a Jurisdiction of the Bangkok Secondary Educational Service Area Office 2. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 1009-1032; DOI:

<https://doi.org/10.14456/iarj.2023.233>

1. เพื่อศึกษาสภาพการณ์ปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
3. เพื่อทดลองใช้และประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยนี้เป็นการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษา ดังนี้

แนวคิดและหลักการบริหารงานวิชาการ

มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

กมล ภูประเสริฐ (2544: 6) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่คาดหวัง ประกอบด้วยงานหลายด้าน ได้แก่ งานเกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่น งานสอน งานวัดผล ประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง ไม่เน้นใช้สอบเพียงอย่างเดียว

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2546: 84) กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานวิชาการ เป็นกระบวนการบริหารการศึกษาที่บุคคลหลายฝ่าย ร่วมกันพัฒนาเยาวชนให้เจริญก้าวหน้าในทุก ๆ ด้าน เพื่อเติบโตเป็นพลเมืองดีของสังคมหรือวิชาการปกครอง เป็นกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ และพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญ และต้องมีความรู้ความเข้าใจในงานวิชาการ และเป็นผู้นำทางวิชาการแก่ครูในโรงเรียน

ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

กิติมา ปรีดีติลล (2532: 57-58) โดยมีขอบเขตการบริหารงานวิชาการ ดังนี้ 1) การวางแผนวิชาการ 2) หลักสูตรและการสอน 3) การจัดการเรียนการสอน 4) สื่อการเรียนการสอน 5) การปรับปรุงการเรียนการสอน 6) การวัดและประเมินผล

กมล ภูประเสริฐ (2544: 9-18) ได้กล่าวถึงขอบเขตการบริหารงานวิชาการ ดังนี้ 1) การบริหารหลักสูตร 2) การจัดการเรียนการสอน 3) การบริหารการวัดผลการเรียนรู้ 4) การบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา 5)

การบริหารการพัฒนาบุคลากรสายวิชาการ 6) การบริหารการวิจัยและพัฒนา 7) การบริหารโครงการวิชาการ
อื่นๆ 8) การจัดการข้อมูลวิชาการและระบบสารสนเทศ 9) การประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2546: 11) กล่าวว่างานวิชาการได้กำหนดขอบเขต
งานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา ดังนี้ 1) หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร 2) การจัดการเรียนการสอน
3) การนิเทศภายใน 4) การวัดและประเมินผลการศึกษา 5) การประกันคุณภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550: 28-29) โดยมีขอบเขตงานวิชาการ ดังนี้ 1) การ
พัฒนาหรือการดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวางแผนวิชาการ 3) การจัดการเรียนการ
สอนในสถานศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัดผล
ประเมินผล การเทียบโอนผลการเรียนรู้ 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) การพัฒนา
และส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ 9) การนิเทศการศึกษา 10) การแนะแนว 11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ
ภายในและมาตรฐานการศึกษา 12) การส่งเสริมความเข้มแข็งทางวิชาการในชุมชน 13) ความร่วมมือในการ
พัฒนาวิชาการกับสถาบันการศึกษาและองค์กรอื่น 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการของบุคคล
ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันการศึกษาอื่น 15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงาน
วิชาการของสถานศึกษา 16) การคัดเลือกหนังสือเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา 17) การพัฒนาและใช้สื่อ
เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2552: 6-7) ได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานราชการครูกำหนดขอบเขตการ
บริหารงานวิชาการ. โดยมีขอบเขตการบริหารงานวิชาการ ดังนี้ 1) การพัฒนาหลักสูตรการศึกษา 2) การ
พัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนรู้ 4) การวิจัยเพื่อพัฒนา
คุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษา 6) การพัฒนาการเรียนรู้ ทรัพยากร
ต่างๆ 7) การนิเทศการศึกษา 8) การแนะแนวการศึกษา 9) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา 10) การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน 11) ความร่วมมือในการ 12) การส่งเสริมและ
สนับสนุนผลงานวิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่ให้การศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553: 3-4) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้ 1) การ
วางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ 2) การดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนการสอน 3) การจัดการเกี่ยวกับการเรียน
การสอน 4) การวัดและประเมินผล

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2553: 30) ได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการตามกระบวนการปฏิรูปการเรียนรู้ ซึ่ง
ครอบคลุม 4 ด้าน ดังนี้ 1) หลักสูตร 2) กระบวนการจัดการเรียนการสอน 3) การวัดประเมินผล และการ
รับเข้าศึกษาต่อ 4) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ (ICT)

Sergiovanni; et al (1980: 267-268) มีขอบเขตความคิดเห็นของงานวิชาการ ต้องประกอบด้วย 1)
การกำหนดปรัชญาการศึกษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว 2) การจัดตั้งโครงการการศึกษาต่างๆ 3) จัดให้

มีการประเมินหลักสูตรและทักษะการเรียนการสอน 4) การสร้างบรรยากาศภายในสถาบัน ศึกษาให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง 5) การจัดหาสื่อการเรียนการสอน

Smith; et al (1969: 170) การบริหารงานวิชาการ แบ่งเป็น 1) การจัดระเบียบจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2) การจัดระเบียบเนื้อหาของหลักสูตร 3) การใช้หลักสูตร 4) อุปกรณ์การสอน 5) การนิเทศการสอน 6) การสนับสนุนอาจารย์ประจำ

Faber; & Shearron (1970: 212) กล่าวว่างานวิชาการ แบ่งเป็น การบริหารงานวิชาการ ดังนี้ 1) การจัดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2) การจัดเนื้อหาหลักสูตร 3) การนำหลักสูตรไปใช้ 4) การจัดอุปกรณ์การเรียนการสอน 5) การนิเทศการสอน 6) การสนับสนุนอาจารย์ประจำ

สรุปจากแนวคิดและหลักการขอบเขตการบริหารงานวิชาการของหน่วยงาน พบว่าประเด็นหลักที่สามารถใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรการศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผลและประเมินผล 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยี 6) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน 7) การนิเทศการศึกษา

กระบวนการบริหารงานวิชาการ

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการแนวคิดการบริหารจัดการแบบ PDCA ของ Deming (1995) การบริหารแบบ POSDCoRB ของ Gulick; & Urwick (1937) กระบวนการบริหารของ DuBrin (2000) และ Schermerhorn (2002: 2) ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปกระบวนการบริหารเป็นแบบ POLC ประกอบด้วย (1) การวางแผน (Planning) คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินงานและแนวปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามผลสำเร็จที่องค์กรได้กำหนดไว้ (2) องค์กร (Organizing) คือ การสร้างโครงสร้างสายการบังคับบัญชาที่กำหนดขอบเขตการบังคับบัญชาโดยแบ่งกลุ่มงาน การมอบหมายและประสานงานหน่วยงานย่อย ตลอดจนจัดสรรทรัพยากรงบประมาณที่เหมาะสมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (3) การเป็นผู้นำ (Leading) คือ การใช้ความเป็นผู้นำในการบริหาร มีการส่งเสริม สนับสนุน กำกับและประสานงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร (4) การควบคุม (Controlling) คือ การกำกับ ติดตาม รายงานผล ประเมินผล และนำผลมาปรับปรุง พัฒนาดำเนินงาน และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด

การประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการ

การประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของ Stufflebeam (1997) ที่ได้เสนอว่าการประเมินโครงการทางการศึกษาไว้ว่าอาจประเมินได้ใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านความถูกต้อง 2) ด้านความเหมาะสม 3) ด้านความเป็นไปได้ และ 4) ด้านความเป็นประโยชน์

[1017]

Citation:

อนุสรณ์ สุขสุนทร, เสาวณีย์ สิกขามันต์ และ ปัญญา ธีระวิทย์เลิศ. (2566). รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 1009-1032

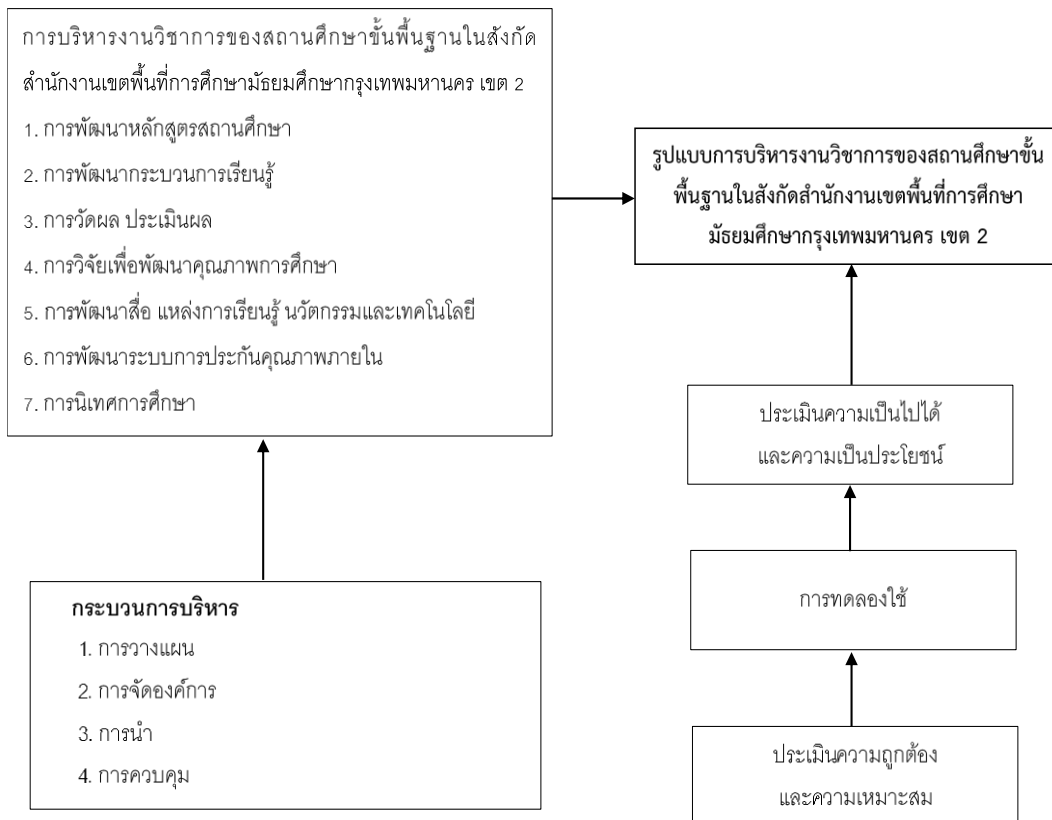
Suksukon, A., Sikkhabandit, S., & Theerawithhayalert, P., (2023). An Academic Administration Model for the Basic School under a Jurisdiction of the

Bangkok Secondary Educational Service Area Office 2. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 1009-1032; DOI:

<https://doi.org/10.14456/iarj.2023.233>

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษา ดังนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดและหลักการบริหารงานวิชาการของหน่วยงานและนักวิชาการ ดังนี้ กิติมา ปรีดีติลล (2532: 57-58) กมล ภูประเสริฐ (2544: 9-18) สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2546: 11) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550: 28-29) กระทรวงศึกษาธิการ (2552: 6-7) ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553: 3-4) รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2553: 30) เซอร์จิโอแวนนี และคณะ (Sergiovanni; et al. 1980: 267-268) สมิธ และคณะ (Smith; et al. 1969: 170) เฟเบอร์ และเชียร์รอน (Faber; & Shearron. 1970: 212) และกระบวนการบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการแนวคิดการบริหารจัดการแบบ PDCA ของ เดมมิง (Deming. 1995) การบริหารแบบ POSDCoRB ของ กุลลิก; และ เออร์วิค (Gulick; & Urwick. 1937) กระบวนการบริหารของ ดุบริน (DuBrin. 2000) และ เซอร์เมอร์ฮอร์น (Schermerhorn. 2002: 2) ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปกระบวนการบริหารเป็นแบบ POLC ประกอบด้วย

แผนภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการณ์ปัจจุบันการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผู้วิจัยจะดำเนินการ ดังนี้

ส่วนที่ 1 การศึกษาสภาพการณ์ปัจจุบันการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยทั่วไปในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง: (1) ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ และผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หรือครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวนโรงเรียนทั้งหมด 52 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 52 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ จำนวน 52 คน และผู้ช่วยรองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ จำนวน 52 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 156 คน (2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ และผู้ช่วยรองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หรือครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยใช้ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 608) และสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้ 46 โรงเรียน แต่ละโรงเรียนประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ 1 คน และผู้ช่วยรองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หรือครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ 1 คน รวมทั้งสิ้น 138 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย: (1) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการณ์ปัจจุบันและแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ (2) แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

การสร้างเครื่องมือ: เครื่องมือขั้นที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาสภาพการณ์ปัจจุบันและแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการณ์ปัจจุบันและแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ ของ ลิเคิร์ต (Likert. 1961: 156) ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด

การหาคุณภาพเครื่องมือ: (1) ร่างเครื่องมือการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นำเสนอร่างแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมพิจารณาความถูกต้องและความครอบคลุมเนื้อหา รวมทั้งภาษาที่ใช้ (2) ปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถามแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบ ความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์ แล้วคำนวณค่า IOC (Index of item objective Congruence) ได้ค่าความสอดคล้อง 0.80-1.00 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ (3) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

[1019]

Citation:

อนุสรณ์ สุขสุนทร, เสาวณีย์ สิกขาบดินท์ และ ปัญญา ธีระวิทย์เลิศ. (2566). รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 1009-1032
Suksukon, A., Sikkhabandit, S., & Theerawithhayalert, P., (2023). An Academic Administration Model for the Basic School under a Jurisdiction of the Bangkok Secondary Educational Service Area Office 2. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 1009-1032; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.233>

(4) นำแบบสอบถามจากข้อ 4 มาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร α - Coefficient ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่า $\alpha = 0.95$ และค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.3-0.8

การเก็บรวบรวมข้อมูล: ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และนำแบบสอบถามที่ได้ไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล: ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน

ส่วนที่ 2 การศึกษาสภาพการณ์ปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการบริหารงานวิชาการที่ได้รับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. “OBEC AWARDS” รางวัลเหรียญทอง ด้านบริหารจัดการ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง: กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ฝ่ายวิชาการ และผู้ช่วยรองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หรือครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ ที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการบริหารงานวิชาการที่ได้รับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. “OBEC AWARDS” ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย และโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย: เครื่องมือชิ้นที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi Structured Interview) เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการบริหารงานวิชาการที่ได้รับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. “OBEC AWARDS” ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 1 ฉบับ ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. “OBEC AWARDS” จำนวน 2 โรงเรียน ซึ่งมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้ (1) สร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) ให้ครอบคลุมเนื้อหาและองค์ประกอบการบริหารการ บริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (2) นำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล: ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเอง และนำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหาต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล: ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

1. นำผลการวิจัยตามขั้นตอนที่ 1 มาทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์กับหลักทฤษฎีต่าง ๆ ที่ได้ศึกษาไว้แล้วในบทที่ 2 และนำผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ดังกล่าวมาใช้เป็นข้อมูลสำหรับยกร่าง รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

[1020]

Citation:

อนุสรณ์ สุขสุคนธ์, เสาวณีย์ สิกขบัณฑิต และ ปิยญา ธีระวิทย์เลิศ. (2566). รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 1009-1032

Suksukon, A., Sikkhabandit, S., & Theerawithyalert, P., (2023). An Academic Administration Model for the Basic School under a Jurisdiction of the

Bangkok Secondary Educational Service Area Office 2. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 1009-1032; DOI:

<https://doi.org/10.14456/iarj.2023.233>

2. นำร่างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ความถูกต้อง การใช้ภาษา และข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ นำเสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบ

3. สร้าง และประเมินความเหมาะสมและความถูกต้องของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย: แบบประเมินแบบประเมินประเมินความเหมาะสมและความถูกต้องของร่างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบผู้วิจัยได้สร้างและหาค่าคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1. นำรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มากำหนดเนื้อหาของแบบประเมิน

2. นำแบบประเมินเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา ความเหมาะสม และความถูกต้อง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3. นำแบบประเมินให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เลือกข้อความที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่ทดสอบได้อยู่ในช่วง 0.60-1.00

4. นำปรับปรุงแก้ไขข้อความตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach, 1970: 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทั้งฉบับและคู่มือการใช้รูปแบบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.86 และ 0.87 นำแบบประเมินฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล: ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และนำแบบสอบถามที่ได้ไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล: ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้และประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

1. สร้างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. นำรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปทดลองใช้เป็นระยะเวลา 1 เดือน ประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2 โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ คือ โรงเรียนวชิรธรรมสาธิต ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ และสมาคมผู้ปกครอง โดยแบ่งการวิจัยจำแนกออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในสถานที่จริง

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ และผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หรือครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ โรงเรียนวชิรธรรมสาธิต รวมจำนวน 12 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย: เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คู่มือการใช้รูปแบบ และแบบสอบถามผลการทดลองใช้รูปแบบ ซึ่งแบบสอบถามมี 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของ ลิเคิร์ต (Likert, 1961: 156) ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้ (1) ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถาม (2) นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสม ความถูกต้องของแบบสอบถาม และนำมาปรับปรุงแก้ไข (3) ส่งแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลและด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่ทดสอบได้อยู่ในช่วง 0.60-1 (4) ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach, 1970: 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.85 และนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล: ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และนำแบบสอบถามที่ได้ไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล: ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน

ส่วนที่ 2 ประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย: กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยขึ้นตอนที่ 3 เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่าง แบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ คือ โรงเรียนวชิรธรรมสาธิต ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ จำนวน 1

คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ จำนวน 2 คน ครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 9 คน ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ จำนวน 7 คน และสมาคมผู้ปกครอง จำนวน 10 คน รวม 30 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย: เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ ซึ่งแบบสอบถามมี 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของ ลิกเคิร์ต (Likert, 1961: 156) ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้ (1) ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถาม นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสม ความถูกต้องของแบบสอบถาม และนำมาปรับปรุงแก้ไข (2) ส่งแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลและด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่ทดสอบได้อยู่ในช่วง 0.60-1.00 (3) ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach, 1970: 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.85 และนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล: ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และนำแบบสอบถามที่ได้ไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล: ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

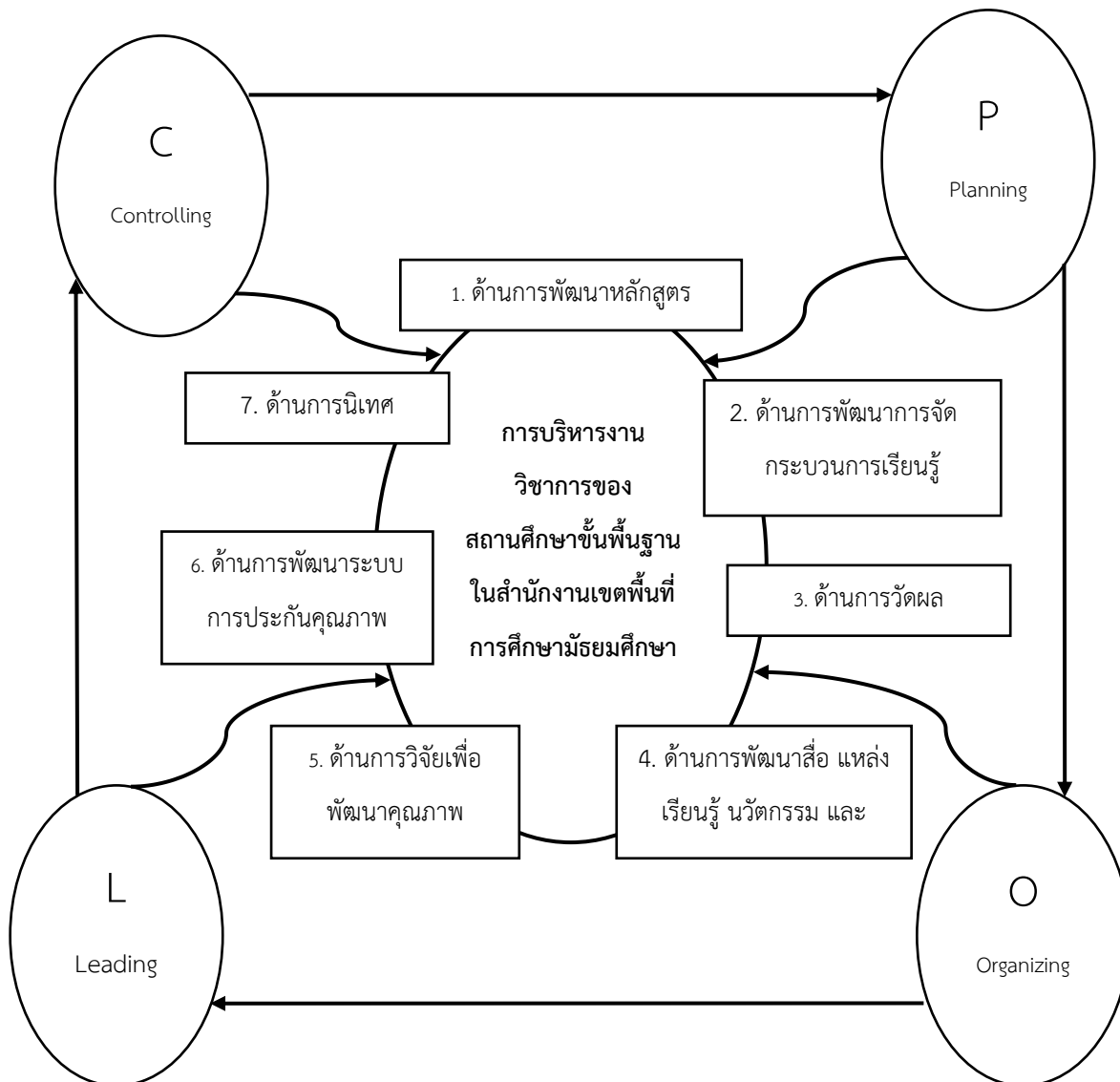
1. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวมมีสภาพการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด ดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์สภาพการณ์ปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยทั่วไปในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

สภาพการณ์ปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. งานด้านหลักสูตรสถานศึกษา	4.57	0.445	มากที่สุด
2. งานด้านพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้	4.60	0.431	มากที่สุด
3. งานด้านการวัดผล ประเมินผล	4.63	0.428	มากที่สุด
4. งานด้านพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.55	0.503	มากที่สุด
5. งาน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.52	0.484	มากที่สุด
6. งานด้านพัฒนาประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.67	0.468	มากที่สุด
7. งานด้านการนิเทศการศึกษา	4.69	0.438	มากที่สุด
รวม	4.60	0.062	มากที่สุด

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 ได้ร่างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก องค์ประกอบที่ 1 การบริหารงานวิชาการ 7 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล ด้านการพัฒนาสื่อ แหล่งการเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน และด้านการนิเทศการศึกษา โดยขับเคลื่อนด้วยองค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหาร 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุม ผลการประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังภาพประกอบ 2

แผนภาพประกอบ 2 ร่่างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

จากภาพประกอบ 2 ร่่างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก องค์ประกอบที่ 1 การบริหารงานวิชาการ 7 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล ด้านการพัฒนาสื่อ แหล่งการเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน และด้านการนิเทศการศึกษา โดย ขับเคลื่อนด้วยองค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหาร 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุม

[1025]

Citation:

อนุสรณ์ สุขสุนนท์, เสาวณีย์ สิกขบัณฑิต และ ปัญญา ธีระวิทย์เลิศ. (2566). รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 1009-1032

Suksukon, A., Sikkhabandit, S., & Theerawiththayalert, P., (2023). An Academic Administration Model for the Basic School under a Jurisdiction of the Bangkok Secondary Educational Service Area Office 2. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 1009-1032; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.233>

3. ผลการทดลองใช้และประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังตาราง 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับการประเมินความเหมาะสมและความถูกต้องของ รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวม (N = 5)

รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ความเหมาะสม			ความถูกต้อง		
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.73	0.126	มากที่สุด	4.76	0.072	มากที่สุด
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.71	0.137	มากที่สุด	4.67	0.101	มากที่สุด
ด้านการวัดผล ประเมินผล	4.75	0.119	มากที่สุด	4.86	0.096	มากที่สุด
ด้านการพัฒนาสื่อ แหล่งการเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยี	4.82	0.151	มากที่สุด	4.83	0.110	มากที่สุด
ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.76	0.120	มากที่สุด	4.74	0.129	มากที่สุด
ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน	4.80	0.141	มากที่สุด	4.78	0.156	มากที่สุด
ด้านการนิเทศการศึกษา	4.82	0.102	มากที่สุด	4.82	0.133	มากที่สุด
รวม	4.77	0.043	มากที่สุด	4.78	0.064	มากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผู้วิจัยอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวมมีสภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของสุบัน ประทุมทอง (2561) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย ในภาพรวมมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับดีมาก และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุวดี คุณสม (2558) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษที่มีประสิทธิผล พบว่า สภาพปัจจุบันและแนวทางการบริหารงานวิชาการ. โรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีประสิทธิภาพมีการบริหารวิชาการ 5 ด้าน คือ หลักสูตร

[1026]

Citation:

อนุสรณ์ สุขสุคนธ์, เสาวณีย์ ลิกขาบัณฑิต และ ปัญญา อธิระวิทย์เลิศ. (2566). รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 1009-1032

Suksukon, A., Sikkhabandit, S., & Theerawithyalert, P., (2023). An Academic Administration Model for the Basic School under a Jurisdiction of the Bangkok Secondary Educational Service Area Office 2. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 1009-1032; DOI:

<https://doi.org/10.14456/iarj.2023.233>

.....
การเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการสื่อสารภายในและด้านการบริหารผลการปฏิบัติงานโดยรวม
อยู่ในระดับมาก

โดยสามารถพิจารณาแต่ละด้านโดยเรียงลำดับจาก ค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการนิเทศการศึกษา ใน
ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากการนิเทศการศึกษาในปัจจุบันเป็นกระบวนการปรับปรุงและพัฒนาการจัด
การศึกษา โดยการแนะนำ และเป็นความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ เพื่อให้ครูผู้สอนสามารถจัดการ
เรียนรู้ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องตามเป้าหมายที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ โดยสอดคล้องกับ รุ่งชัชดาพร
เวชะชาติ (2556) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการในการจัดการศึกษาเพื่อชี้แนะ ช่วยเหลือ และให้ความ
ร่วมมือกับครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในการปรับเปลี่ยนไปสู่เป้าหมายของการจัดการศึกษา
ประการที่สองการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุดจากการดำเนินการประกัน
คุณภาพภายในของสถานศึกษาทุกประเภทและทุกระดับ มั่นกำลังดำเนินอยู่ ทั้งนี้เพราะตามพระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542: 24) ได้กำหนดไว้ในหมวด มาตรฐานและการ
ประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 ระบุไว้ว่า ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อคุณภาพการศึกษาและ
มาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก
ลำดับต่อมา คือด้านการวัดผล ประเมินผล อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากในปัจจุบัน การวัดผล การประเมิน เป็น
กระบวนการตรวจสอบคุณภาพ การจัดการศึกษา นักเรียน บุคลากรที่เกี่ยวข้องและวิธีการจัดการศึกษาให้เป็นไปตาม
วัตถุประสงค์ที่สถานศึกษากำหนด รวมทั้ง สถานศึกษาต้องพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลที่เหมาะสมได้รับการ
ส่งเสริมสนับสนุนระบบสารสนเทศอย่างเป็นระบบซึ่งการประเมินผลการเรียนรู้แต่ละระดับมีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนา
ศักยภาพการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและสามารถพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ โดยสอดคล้องกับ
วาสนา ประवालพฤกษ์ (2554) ที่กล่าวถึงความสำคัญการวัดผล ประเมินผล เป็นกระบวนการที่มีระบบ แบบแผน
เพื่อที่จะตัดสินใจเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนว่าเป็นไปตามจุดมุ่งหมายเพียงใด การประเมินผลจะบอกทั้งปริมาณและ
คุณภาพของผู้เรียนด้วย ขั้นตอนต่อไปคือการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุดเนื่องจากคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐานต้องกำกับดูแลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในการพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้ใน
การเรียนการสอนโดยให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ และรับทราบเรื่องการศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา การศึกษา
ข้อมูลนักเรียนรายบุคคล การจัดหาสื่อเทคโนโลยีการเรียนการสอนจากวิทยากรภายนอก การส่งเสริมความเป็นเลิศใน
ด้านต่างๆ ของผู้เรียน โดยสอดคล้องกับ คัมภีร์ แอศิริ (2553) สรุปผลการวิจัยว่าหลักสูตรสถานศึกษาเป็นการบูรณา
การการเรียนรู้และประสบการณ์ต่างๆที่จัดโดยสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและสังคมเพื่อ
พัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความสามารถและสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองและสามารถนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหา
ในชีวิตประจำวันได้ ขั้นตอนต่อไป คือการพัฒนาสื่อ แหล่งนวัตกรรมการเรียนรู้และเทคโนโลยีการศึกษาสูงสุด เพราะเป็น
กระบวนการที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเป็นผู้นำทาง หรือวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้เป็นแหล่งข้อมูลในกระบวนการ
ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ โดยอาศัยวิธีการ วิธีการ และเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการเรียนการสอน ทำให้
ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและสนใจในการเรียนรู้เนื้อหามากขึ้น โดยสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2552ข: 36)
กล่าวถึงความสำคัญของการศึกษา นวัตกรรม และเทคโนโลยี ว่ามีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนสนใจและ
เรียนรู้บทเรียนได้เร็วขึ้น และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือการวิจัยทางการศึกษา ในระดับสูงสุด เพราะปัจจุบัน

[1027]

Citation:

อนุสรณ์ สุขสุนทร, เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต และ ปัญญา ธีระวิทย์เลิศ. (2566). รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 1009-1032

Suksukon, A., Sikkhabandit, S., & Theerawithhayalert, P., (2023). An Academic Administration Model for the Basic School under a Jurisdiction of the

Bangkok Secondary Educational Service Area Office 2. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 1009-1032; DOI:

<https://doi.org/10.14456/iarj.2023.233>

สถานศึกษาได้นำปัญหาที่ได้รับมาสะท้อนศักยภาพการจัดการศึกษาซึ่งได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางและวิธีการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาระหว่างบุคลากรทางการศึกษามากยิ่งขึ้น รวมทั้งมีแนวทางการทำวิจัยที่เหมาะสมกับระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน. และสามารถนำแนวทางดังกล่าวไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ว่า แนวทางการทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีดังนี้ 1) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหาร การจัดการ และการพัฒนาคุณภาพวิชาการโดยรวมของโรงเรียน 2) ส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ 3) ให้ความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และเผยแพร่ผลงานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียน การสอน และงานวิชาการกับสถานศึกษา ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นๆ

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 ได้ร่างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก องค์ประกอบที่ 1 การบริหารงานวิชาการ 7 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้าน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล ด้านการพัฒนาสื่อ แหล่งการเรียนรู้ นวัตกรรมและ เทคโนโลยี ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน และด้าน การนิเทศการศึกษา โดยขับเคลื่อนด้วยองค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหาร 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การจัด องค์กร การนำ และการควบคุม สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลดา เรืองเจริญ (2558) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 25 พบว่า รูปแบบการบริหารวิชาการ ของโรงเรียนทั้ง 5 ด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตร การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน การวัดผล และการ เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ การพัฒนา และส่งเสริมแหล่งการเรียนรู้และการนิเทศการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัย ของ ยุวดี คุณสม (2558) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษที่มีประสิทธิผล พบว่า องค์ประกอบรูปแบบ ด้านวัตถุประสงค์ หลักการ กลไกการ ดำเนินงาน วิธีดำเนินการ การประเมินผล และ เงื่อนไขความสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สดใส ศรีสวัสดิ์ สิทธิพร ประวัตินุญชร์ ชวัญหญิง ศรีประเสริฐภาพ (2565) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผลการสร้างและประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีแนวทางการบริหารจัดการ 5 แนวทาง ดังนี้ (1) การพัฒนาหลักสูตร (2) การนิเทศการศึกษา (3) สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษา (4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (5) การวัดผล และประเมินผลการเรียนรู้

ผลการประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้น พื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลดา เรืองเจริญ (2558) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 25 พบว่า ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมีความเหมาะสมภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุวดี คุณสม (2558) พบว่า

รูปแบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษที่มีประสิทธิผล มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ

3. ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถภรณ์ สมบูรณ์ (2557) พบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยรวมอยู่ในระดับมาก รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย กลไกการดำเนินการ การดำเนินการบริหารงานวิชาการ การประเมินผล และเงื่อนไขความสำเร็จ และผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุวดี คุณสม (2558) พบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษที่มีประสิทธิผลมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลดา เรืองเจริญ (2558) พบว่ารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 25 มีความเป็นไปได้ภาพรวมอยู่ในระดับมากและไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุบัน ประทุมทอง (2561) พบว่าผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย ด้านความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 2 ด้าน ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สดใส ศรีสวัสดิ์ สิทธิพร ประวัติรุ่งเรือง ขวัญหญิง ศรีประเสริฐภาพ (2565) พบว่า ผลการทดลองใช้และประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครมีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ทุกข้อรายการ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงงานวิจัยให้มีประสิทธิภาพต่อไป ดังนี้

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ควรทำรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจากงานวิจัยนี้ เพื่อพัฒนางานวิชาการในสถานศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนำรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ไปใช้อย่างเป็นระบบ โดยศึกษาคู่มือการนำรูปแบบไปใช้ รวมถึงวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบ เพื่อให้สามารถนำรูปแบบไปปรับใช้ให้เหมาะสม

[1029]

Citation:

อนุสรุ สุขสุคนธ์, เสาวณีย์ สิกขาบดินท์ และ ปัญญา อธิระวิทย์เลิศ. (2566). รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 1009-1032

Suksukon, A., Sikkhabandit, S., & Theerawithhayalert, P., (2023). An Academic Administration Model for the Basic School under a Jurisdiction of the

Bangkok Secondary Educational Service Area Office 2. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 1009-1032; DOI:

<https://doi.org/10.14456/iarj.2023.233>

กับบริบทงานวิชาการของแต่ละสถานศึกษา จากนั้นจึงจัดให้มีการติดตามผล และนำ ผลที่ได้มาสะท้อนกลับ เพื่อนำไปสู่การพัฒนางานวิชาการในสถานศึกษา

3. ผู้อำนวยการโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูนำรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณภาพที่ดียิ่งขึ้น

4. สถานศึกษาที่นำรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ไปใช้ควรปฏิบัติตามคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 และปรับใช้ให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษาเพื่อให้เกิดความเหมาะสม และประโยชน์สูงสุด

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อองค์ประกอบของแนวคิดการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

2. ควรวิจัยตัวบ่งชี้คุณภาพการบริหารงานวิชาการที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ในแต่ละจังหวัด หรือสังกัดอื่น ๆ

3. ควรวิจัยเปรียบเทียบผลการนำรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ไปใช้ในการดำเนินงานระหว่างโรงเรียน หรือระหว่างสังกัดเพื่อนำสู่การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กมล ภูประเสริฐ. (2544). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ทีปส์ พับพลีเคชั่น.
- กรมวิชาการ. (2542). *กระบวนการเรียนรู้ และยุทธศาสตร์การเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์ จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552ข). *แนวทางปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *คู่มือครูการปฏิบัติงานข้าราชการ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กิตติมา ปรีดีดิถก. (2532). *การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรพิมพ์.
- คัมภีร์ แอศิริ. (2553). *การศึกษากาการบริหารหลักสูตรจิตตคณิตของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา. ปริญาวิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชัยชนะ มิตรพันธ์. (2563). *ปรับไลฟ์สไตล์ชีวิตใหม่รับ New Normal หลังวิกฤตโควิด-19*. Retrieved on December 20, 2021, from: <https://www.eta.or.th/content/new-normal-after-covid-19.html>

[1030]

Citation:

อนุสรุ สุขสุคนธ์, เสาวณีย์ สิกขบัณฑิต และ ปัญญา ธีระวิทยเลิศ. (2566). รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 1009-1032

Suksukon, A., Sikkhabandit, S., & Theerawithyalert, P., (2023). An Academic Administration Model for the Basic School under a Jurisdiction of the Bangkok Secondary Educational Service Area Office 2. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 1009-1032; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.233>

.....
ธงชัย สมบูรณ์. (2558). *โลกหลังยุคใหม่: การศึกษาไทยที่ควรเป็น*. Retrieved on December 20, 2021, from: http://www.edu.ru.ac.th/images/edu_pdf/thai_education.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

ยุวดี คุณสม. (2558). *รูปแบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษที่มีประสิทธิผล*. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. อุบลราชธานี: บัณฑิต-วิทยาลัย มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. (2564). *รายงานผลการดำเนินงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ประจำปี 2564*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2.

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2553). *การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. พิมพ์ครั้งที่ 4. สงขลา: บริษัทนำศิลป์โฆษณา จำกัด.

วาสนา ประवालพุกษ์. (2554). *คู่มือการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา เรื่องหลักการและเทคนิคการประเมินทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: บริษัท เดอะมาสเตอร์ กรุป แมนเนจเม้นท์ จำกัด.

วิไลดา เรืองเจริญ. (2558). *รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สดใส ศรีสวัสดิ์ สิทธิพร ประวัติรุ่งเรือง ขวัญหญิง ศรีประเสริฐภาพ. (2565). *รูปแบบการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร*. *วารสารรัชต์ภาคย์*. 16(45),584-601.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. (2562). *รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2562*. Retrieved on December 20, 2021, from: http://www.newoneresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/PDF/SummaryONETM3_2562.pdf

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. (2564). *รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2564*. Retrieved on March 10, 2022, from <https://www.niets.or.th/uploads/editor/files/O-NET/rapid%20report%20M3-2564.pdf>

สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2549). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (2550-2554)*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2546). *ทำเนียบสารสนเทศแหล่งเรียนรู้สำหรับประเทศไทย บทสรุปของผู้บริหาร*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). *ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด*. กรุงเทพฯ: บริษัทพิมพ์ดี

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2550). *แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). *แนวการปฏิบัติงานการจัดการศึกษาของสถานศึกษา* นิตยบุคคล. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สุบัน ประทุมทอง. (2561). *รูปแบบการบริหารงานวิชาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเลย*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย นอร์ทกรุงเทพ.
- อรารณณ์ สมบูรณ์. (2557). *การพัฒนา รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย มหาสารคาม
- Cronbach, Lee J. (1970). *Essentials of Psychological Testing*. New York: Harper and Row Publishers.
- Deming, W. E. (1995). *Out of The Crisis*. USA: The Massachusetts Institute of Technology Center for Advanced Engineering Study.
- Dubrin Andrew J. (2000). *Essentials of Management*. 5th edition, New York: South-Western.
- Faber, C.F., & Shearron, G.F. (1970). *Elementary School Administration Theory and Practice*. New York: Holt, Rinehart, and Winston
- Gulick, L., & Urwick, L. (1937). *Papers on the Science of Administration*. Clifton: Augustus M. Kelley.
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3), 607-610.
- Likert, R. (1961). *New Patterns of Management*. New York: McGraw-Hill.
- Schermerhorn, J.R. (2002). *Management*. 7th edition, New York: John Wiley & Sons.
- Sergiovanni, T.J., & et al. (1980). *Educational Governance and Administration*. New Jersey: Prentice-Hall, Inc.
- Smith, E.W., & et al. (1969). *The Education's Encyclopedia*. New Jersey, Englewood Cliff, NJ: Prentice-Hall.

[1032]

Citation:

อนุสรณ์ สุขสุคนธ์, เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต และ ปัญญา อธิระวิทย์เลิศ. (2566). รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (4), 1009-1032
Suksukon, A., Sikkhabandit, S., & Theerawithyalert, P., (2023). An Academic Administration Model for the Basic School under a Jurisdiction of the Bangkok Secondary Educational Service Area Office 2. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (4), 1009-1032; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.233>